Wees niet bang

Preekschets bij Lucas 12 vers 22–32
– geschreven door ds. Bram Hofland

Een tekst voor ons

Waarvoor kan je bang zijn? We leven in een wereld waarin we voortdurend proberen onze toekomst veilig te stellen. We verzekeren ons tegen schade, sparen voor later en proberen zoveel mogelijk risico's uit te sluiten. Toch blijft er onzekerheid.

In de context van dit gedeelte komt dat sterk terug:

- vers 4 spreekt dat we niet bang hoeven te zijn voor wie het lichaam doodt;
- vers 11 spreekt ons toe dat wanneer we vervolgd worden, God ons de woorden zal geven;
- vervolgens spreekt vers 22 erover dat we ons geen zorgen moeten maken over ons dagelijks leven.

De opmerking van Jezus 'Wees niet bang' wordt gekleurd door de angsten en onzekerheden die in de bovengenoemde verzen worden beschreven. Tot mensen met deze vragen klinken de woorden van Jezus 'wees niet bang' in vers 32.

Leven is meer dan bezit

De perikoop begint in vers 22 met 'daarom'. Daarmee verbindt Lucas dit onderwijs met de voorafgaande gelijkenis van de rijke dwaas (12:13–21). Deze man probeert zijn toekomst veilig te stellen door steeds grotere voorraden aan te leggen. Zijn bezit lijkt hem zekerheid te bieden, maar zijn leven blijkt niet maakbaar.

Tegen deze achtergrond spreekt Jezus over bezorgdheid (*merimnaō*). Hij veroordeelt de menselijke behoefte aan voedsel of kleding niet, maar stelt de gerichtheid van ons leven ter discussie. De wereld draait om meer dan wat we zien, het materiele. Jezus nodigt zijn leerlingen uit anders naar hun bestaan te kijken: door te zoeken naar het Koninkrijk van God dat bestaat uit liefde, vrede, goedheid. Niet hun eigen mogelijkheden, maar de zorg van hun hemelse Vader vormt het uitgangspunt (zie de Koninkrijksrede van Jezus in Lucas 4: 17-21).

Het scharnierpunt: de Vader schenkt zijn Koninkrijk

De beweging van de tekst bereikt het hoogtepunt in vers 32: 'Wees niet bang, kleine kudde, want jullie Vader heeft jullie in zijn goedheid het koninkrijk geschonken.'(NBV21)

Drie elementen verdienen bijzondere aandacht.[1]

Kleine kudde. Jezus spreekt kwetsbare leerlingen aan. Zij zijn klein tegenover de machten van de wereld, maar behoren toe aan de Herder. Hierin zit een tegenstelling. Tegelijk zit hierin ook de

[1] Zie ook: https://www.youtube.com/watch?v=_tX28Vg9cxM (John Piper)

eenheid: we zijn samen één kudde onder onze Ene Herder. Samen mogen we ontvangen, bidden en delen.

Jullie Vader. De grond van hun zekerheid ligt niet in hun kracht of bezit, maar in de liefdevolle betrokkenheid van God, die genoemd wordt *Vader*.

Het Koninkrijk schenken. Het Griekse werkwoord voor Gods welbehagen (*eudokeō*) onderstreept zijn vrije, vreugdevolle initiatief. Het is Gods verlangen. Het Koninkrijk is geen resultaat van menselijke inspanning, maar een geschenk van genade – dat al gegeven is. Wright schrijft hierover (in *Luke for Everyone,* blz. 152-153): *'The Kingdom of God is, at its heart, about God's sovereignty sweeping the world with love and power, so that human beings, each made in God's image and each one loved dearly, may relax in the knowledge that God is in control.'*

Van zelf zorgen naar ontvangen

Jezus verlegt radicaal de richting van ons bestaan. Waar mensen voortdurend zoeken naar meer middelen om hun toekomst veilig te stellen, roept Hij op zijn Koninkrijk te zoeken (vers 31). Dit Koninkrijk is in Jezus Christus nabijgekomen. Door zijn leven, sterven en opstanding opent Hij een toekomst die wij niet zelf kunnen realiseren. Dat betekent niet dat gelovigen geen tegenslagen zullen ervaren. Wel dat hun leven gedragen wordt door Gods trouw. Want dit Koninkrijk is gekomen, en zal komen. Wie leert om dát ontvangen, hoeft niet langer alles zelf veilig te stellen. Zo ontstaat ruimte voor vertrouwen, vrijgevigheid en liefde voor de ander.

Aanwijzing voor de verkondiging

Juist in de Week van gebed voor eenheid mogen christenen ontdekken dat zij, ondanks hun verschillen, samen die kleine kudde zijn. Niet onze organisatiekracht of onze middelen verenigen ons, maar de ene Vader die ons in Christus zijn Koninkrijk schenkt. In alle onzekerheid van het leven mogen we ons bidden toewenden naar Jezus zelf, en zijn stem horen die zegt: wees niet bang … Dat geeft vrijheid om elkaar als broeders en zusters in Christus te ontmoeten, ook waar verschillen blijven. Maak dit concreet: voor welke andere gemeente kunnen we bidden, wat kunnen we delen en waarin kunnen we samen onze omgeving dienen? We zijn samen maar een kleine kudde, maar wel onder de Grote Herder.